

Оцењивање ученика је саставни део процеса наставе и учења, којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма.

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године, обавља се **формативним и сумативним** оцењивањем. Формативно оцењивање представља редовно проверавање постигнућа и праћење емотивно-психолошког развоја и владања ученика у току савладавања школског програма. Садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и евидентира се у **педагошкој документацији наставника**.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду – **дневник**.

Оцена ученика представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах, са образложењем.

У току школске године ученик може добити оцену и на основу следећих поступака вредновања:

- редовно обнављање и провере знања на часовима
- смотре, интерни и јавни часови
- комуникација на крају сваког часа како би се утврдио ниво разумевања обрађених садржаја.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада:

- уметнички јавни наступи,
- излагање, представљање, истраживања,
- израда цртежа и паноа,
- учешће у дебати или дискусији,
- писање есеја,
- учешће у различитим облицима групног рада, рада на пројектима у складу са програмом наставног предмета.

Предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

УСМЕНА ПРОВЕРА ЗНАЊА

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- самостално тумачи садржинске целине, логички организује и повезује наставне садржаје;
- повезује их са градивом из других предмета и ситуацијама из живота;
- користи додатну литературу и друге изворе знања;
- заузима ставове на основу објективних чињеница и аргумената;
- континуирано показује заинтересованост за сопствени напредак, процес учења и постигнуће.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- може самостално да репродукује градиво,
- самостално тумачи сложеније садржинске целине и информације;
- показује заинтересованост за процес учења;
- уважава препоруке за даље напредовање и реализује их.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- препознаје градиво и успева да га репродукује уз помоћ наставника
- разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- препознаје градиво и успева да га репродукује уз помоћ наставника.

ПИСМЕНА ПРОВЕРА ЗНАЊА

Писмена провера знања (тест, контролни задатак, писмени задатак) се врши према планираном распореду од 2 до 4 писмене провере током школске године, поред обавезна 4 писмена задатка годишње.

Тестови и контролни задаци се оцењују према следећем критеријуму:

до 40% бодова	– оцена недовољан (1)
41 - 59% бодова	– оцена довољан (2)
60 - 74% бодова	– оцена добар (3)
75 - 89% бодова	– оцена врло добар (4)
90 - 100% бодова	– оцена одличан (5)

У оцењивању писмених задатака вреднују се следећи елементи, неједнаке важности:

- Садржај тј. обрада теме
- Граматика и правопис
- Форма: композиција, језик и стил
- Рукопис и уредност

АКТИВНОСТ НА ЧАСУ

Оцењивање залагања на часу, активног учествовања у настави, као и односа према раду и наставном процесу, врши се на сваком часу, и то према следећим критеријумима:

- ученик показује активан приступ обради новог градива;
- заинтересован је за наставни процес;
- критички се односи према анализи дела које се обрађује;
- учествује у размени мишљења и знања са другим ученицима;
- способан је да стечена знања повеже са оним што учи из других предмета, као и са животним ситуацијама;
- врши објективну самопроцену напретка;
- даје предлоге за побољшање квалитета свог рада и наставе;
- редовно ради домаће задатке.

Предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Оцену (5) добија ученик који веома успешно или самостално:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (4) добија ученик који успешно или уз мању помоћ наставника:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (3) добија ученик који је савладао или уз већу помоћ наставника:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (2) добија ученик који делимично, уз помоћ наставника:

- је оспособљен да у школској и ван школској свакодневници може писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;

- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (1) добија ученик који није савладао језичке вештине да би савладао циљеве учења

Напомена:

Истичемо да ће степен постигнућа по језичким вештинама варирати, односно да ће рецептивне вештине (разумевање говора и читање) бити на предвиђеном нивоу, док се за продуктивне вештине (говор, интеракција, медијација и писање) може очекивати да буду за један ниво ниже (на пример, B1+ рецептивно, B1 продуктивно)

Комуникативне функције:

1. Представљање себе и других
2. Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима)
3. Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд
4. Давање једноставних упутстава и команди;
5. Изражавање молби и захвалности
6. Изражавање извињења
7. Изражавање потврде и негирање
8. Изражавање допадања и недопадања
9. Изражавање физичких сензација и потреба
10. Исказивање просторних и временских односа
11. Давање и тражење информација и обавештења
12. Описивање и упоређивање лица и предмета
13. Изрицање забране и реаговање на забрану
14. Изражавање припадања и поседовања
15. Скретање пажње
16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања
17. Тражење и давање дозволе
18. Исказивање честитки
19. Исказивање препоруке
20. Изражавање хитности и обавезности
21. Исказивање сумње и несигурности

Предмет: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

У трећој и четвртој години учења прелази се на средњи ниво („Livello intermedio B1-B2“).

Ученици током године имају:

- **писмене задатке** (по један у првом и другом полугодишту, а ученици четвртог разреда могу радити вежбу писања текста или превођења стручног текста),
- **писмене вежбе** (две у сваком полугодишту - провере нивоа знања из граматике и вокабулара),
- **диктат** (један по полугодишту),
- **петнаестоминутне провере вештине читања и слушања** (две по полугодишту),
- **писање текста** (један или два по полугодишту).

Вештина говора се прати и усавшава на готово сваком часу и по потреби проверава на унапред најављеним часовима. Вештина читања и слушања се развија на сваком часу као и граматика и вокабулар.

У складу са важећим Правилником о оцењивању, приликом оцењивања узима се у обзир и ангажовање ученика у настави и напредовање у односу на претходни период. Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности. Постигнућа ученика оцењују се и на основу активности и резултата рада, као што су:

- 1) излагање и представљање (уметнички наступи, спортске активности, изложбе радова, резултати истраживања, извештаји, учешће у дебати и дискусији, дизајнерска решења, практични радови, учешће на такмичењима и смотрема и др.);
- 2) продукти рада (модел, макете, постери, графички радови, цртежи, есеји, домаћи задаци, презентације и др.);
- 3) учешће и ангажовање у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте;
- 4) учешће у активностима самовредновања и вршњачког вредновања;
- 5) збирка одабраних ученикових радова – портфолио и др.

У току школске године (у складу са нивоом) ученици се тестирају из следећих области:

- 1) Граматика и вокабулар
- 2) Читање
- 3) Слушање

Оцена	Критеријуми за евалуацију изражени у процентима %
Одличан (5)	90 - 100
Врло добар (4)	70 – 89
Добар (3)	50-69
Довољан (2)	30-49
Недовољан (1)	29 и мање

4) Диктат

Оцена	Критеријум за евалуацију: Број грешака
Недовољан (1)	16 и више
Довољан (2)	12-15
Добар (3)	8-11
Врло добар (4)	4-7
Одличан (5)	до 3 грешке

Оцена	Критеријум за евалуацију: Број грешака
Недовољан (1)	16 и више
Довољан (2)	12-15

Добар (3)	8-11
Врло добар (4)	4-7
Одличан (5)	до 3 грешке

5) Писање

Оцену (5) добија ученик чији текст:

- оставља јак утисак на читаоца, сви захтеви који се тичу садржаја су испуњени и подржани одговарајућим аргументима
- води рачуна о форми текста и користи одговарајући регистар
- Реченице су јасне и повезане
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- Ученички текст има мало граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу. (те грешке не ометају разумевање написаног текста)
- примењује правила интерпункције и показује добро знање правописа.

Оцену врло добар (4) добија ученик чији текст:

- оставља утисак на читаоца, сви захтеви који се тичу садржаја су испуњени али наведени аргументи нису довољно упечатљиви
- води рачуна о форми текста и користи одговарајући регистар
- има јасне и повезане реченице
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- има мало граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу и те грешке не ометају разумевање написаног текста)
- има примењена правила интерпункције и показује добро знање правописа.

Оцену добар (3) добија ученик чији текст:

- у целини оставља утисак на читаоца
- испуњава захтеве који се тичу садржаја
- не поштује у потпуности форму и регистар задатог текста
- има одговарајуће граматичке структуре и вокабулар
- има већи број граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу, али те грешке не ометају разумевање написаног текста
- има грешке у употреби интерпункцијских знакова
- има доста понављања

Оцену довољан (2) добија ученик чији текст:

- је нејасан читаоцу
- нису испоштовани сви захтеви који се тичу садржаја.
- није добро структуриран
- не поштује форму и регистар задатог текста
- не употреба одговарајуће граматичке структуре и вокабулар
- има велики број граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу, а те грешке ометају разумевање написаног текста
- садржи грешке у употреби интерпункцијских знакова
- има доста понављања

Оцену недовољан (1) добија ученик чији текст:

- нема довољно елемената за оцену
- не садржи ни једну идеју нити аргумент
- не задовољава ни један захтев у вези са садржајем

6) Говор

Оцену (5) добија ученик који:

- слободно и без оклевања изражава своје мисли

- је активан у разговору
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- уме да прочита причу и правилним изговором изговара речи, а мање граматичке грешке не ометају разумевање изговорене реченице.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- говори правилно, али је конверзација у неким елементима неизвесна
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- у разговору прави мање граматичке и лексичке грешке које не утичу на разумевање
- понекад користи реч или фразу која је неадекватна.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- може да комуницира и има скроман речник
- је понекад нејасан због граматичких грешака и нетачног реда речи
- има тешкоће у читању, изговору и интонацији, али је у целини прихватљиво и разумљиво

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- прави озбиљне грешке у разговору и изговору, што му отежава да искаже своје мисли
- ретко налази праве речи и фразе, а његов оскудан речник користи полако и са пуно оклевања
- прави доста грешака приликом читања, у изговору и интонацији.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не може независно да се изражава
- једва надмашује најосновнији вокабулар
- лошим изговором спречава разумевање садржаја
- није савладао ни најосновније граматичке структуре

7) Медијација (превођење уз помоћ речника)

Приликом превођења:

- значење пасуса, реченице, речи се не сме промашити,
- број и тежина граматичких грешака умањује оцену,
- на оцену утиче и избор речи и израза – стил (ученици морају пазити да буде одговарајући),
- Граматика српског језика мора бити тачна.

Сви се ови делови оцењују и могу носити различите оцене у зависности од тежине грешке у сваком од ових делова. Лепота превода свакако повећава оцену.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту; комуницира писмено или усмено у формалним и неформалним ситуацијама. Посредујући у усменој или писаној комуникацији, ученик преноси поруке са страног на матерњи (први) језик и обрнуто. Владанье страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области која примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Учењем страног језика ученик развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

Основни ниво

Ученик користи страни језик у мери која му помаже да разуме садржај усмене поруке и кратке једноставне информације у вези са личним интересовањем и познатим областима и активностима. Учествује у уобичајеном, свакодневном разговору, чита и проналази жељену информацију у текстовима са темом од непосредног личног интереса. Пише о различитим аспектима из непосредног окружења и ради сопствених потреба.

Средњи ниво

Ученик користи страни језик да разуме суштину текста или да учествује у разговору или дискусији (нпр. школа, забава, спорт); сналази се у не/предвидивим ситуацијама када му је неопходно да користи страни језик и/или да у кратком усменом излагању оствари свој интерес. Пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања.

Напредни ниво

Ученик користи страни језик да активно учествује у усменој комуникацији; да прати дужа и сложенија излагања или дискусије о конкретним или апстрактним темама из познатих општих или стручних тематских области, као и да објашњава своје ставове и/или образлаже различите предлоге. Чита и пише текстове о широком спектру тема у складу са општим и властитим интересовањима.

РЕЦЕПЦИЈА (слушање и читање)

Основни ниво

Ученик разуме уобичајене изразе и схвата општи смисао свакодневне комуникације изговорене споро и разговетно. Користећи основно лингвистичко знање, чита краће текстове написане стандардним језиком, разноврсног садржаја из свакодневног живота и/или блиских области или струке, у којима преовлађују фреквентне речи и изрази.

Средњи ниво

Ученик разуме основне елементе разговетног говора у свакодневним ситуацијама и једноставна излагања и презентације из блиских области изговорене стандардним језиком и релативно споро. У тексту, из домена личног интересовања и делатности, у коме преовлађују сложене језичке структуре, ученик разуме општи смисао и допунске информације, користећи различите технике/врсте читања.

Напредни ниво

Ученик разуме суштину и детаље опширних излагања или разговора у којима се користи стандардни језик, мења ритам, стил и тон разговора, а у вези са садржајима из ширег интересовања ученика. Ученик разуме дуже текстове различитог садржаја (нпр. адаптирана или оригинална прозна књижевна дела, актуелни новински чланци и извештаји); брзину и технику читања подешава према тексту који чита.

ПРОДУКЦИЈА (говор и писање)

Основни ниво

Ученик у свакодневним ситуацијама пише или даје усмена упутства, писмено или усмено размењује информације о уобичајеним општим и блиским темама. Користећи једноставне изразе, фразе и језичке структуре, пише кратке забелешке, поруке и писма, и/или према моделу пише једноставне текстове нпр. описе особа и догађаја из познатих области.

Средњи ниво

Ученик без припреме започиње и води разговор, износи усмено или писмено мишљење о темама из домена личног интересовања, образовања, културе и сл. Користећи разноврсне језичке структуре, шири фонд речи и изрази, ученик усмено или писмено

Напредни ниво

Ученик са сигурношћу, течно и спонтано, учествује у усменој или писменој комуникацији, говори, извештава, преводи и/или самостално пише текстове о темама и садржајима из ширег круга интересовања; користећи информације и аргументе из различитих извора, износи ставове и преноси мишљење, размењује, проверава и потврђује информације. Ученик према потреби води формалну или неформалну преписку, доследно примењујући правописну норму, језичка правила и правила организације текста.

Предмет: ПСИХОЛОГИЈА

Циљ учења - да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме сложеност, разноврсност и развојне аспекте психичког функционисања људи у био-социо-културном контексту, посебно функционисање стваралачке личности, да повећа капацитет суочавања са изазовима адолесцентског доба и преузме одговорност за очување менталног здравља, функционисање у заједници и наставак школовања.

Општа предметна компетенција

Ученик ће:

- развијати способност критичког мишљења, вештину успешне комуникације и функционисања у групи;
- унапређивати стратегије успешног учења, вежбања и јавног наступа, памћења и доношења одлука;
- формирати преференцију научног над лаичким приступом;
- разликовати употребу од злоупотребе психологије;
- повезивати психологију са другим наукама, уметношћу и културом;
- уважавати различитост међу људима и поштовати људска права; изражавати позитиван став према заштити и унапређењу менталног здравља.

Специфична предметна компетенција

Ученик:

- има знање о личности као јединству психичких процеса, особина и стања, о спрези психичког и телесног и теоријама које објашњавају природу личности, посебно стваралачке личности;
- аргументовано дискутује о утицају наслеђа, средине и личне активности на укупни развој личности и посебно развој музичких способности;
- препознаје специфичности методологије и мерних инструмената који се користе у психолошким истраживањима;
- уочава могућности и ограничења примене психолошких сазнања у описивању, тумачењу и предвиђању, како сопственог тако и понашања других особа и друштвених појава;
- прихвата улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени.

У настави психологије прате се и вреднују **продукти учења** и **процес учења**.

Вредновање ће бити **објективно и у функцији учења** усклађивањем нивоа циља учења и начинима оцењивања

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова.
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји.
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Увежбавање, играње улога, проблемски задаци, симулације.
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...)	Истраживачки радови, есеји, студије случаја, решавање проблема

Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Дебате, есеји, дневници рада, студије случаја, критички прикази, проблемски задаци.
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Експерименти, истраживачки пројекти, активности у одељењу или заједници које ће осмислити ученици

Оцењивање ће бити усклађено и са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји.
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, давање конструктивне повратне информације, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

Пратиће се и вредновати и следеће:

- комуникација,
- сарадња,
- аргументовање,
- свако добро постављено питање које је одраз неког знања, промишљања, радозналости... Сваки час и сваки садржај су прилика да се ученику да повратна информација и оцена.

Ученици ће и сами бити подстицани и оспособљавани да уз одговарајућу аргументацију сами процењују сопствени напредак у достизању исхода, као и напредак других ученика у одељењу, јер ће тиме праћење и вредновање постати саставни део процеса учења.

Предмет: ИСТОРИЈА

Оцену одличан (5) добија ученик који веома успешно или самостално:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену врло добар (4) добија ученик који успешно или уз мању помоћ наставника:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;

- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену добар (3) добија ученик који је савладао или уз већу помоћ наставника:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;

- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену довољан (2) добија ученик који делимично уз помоћ наставника:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;

- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену недовољан (1) добија ученик који није савладао да:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;

- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцењивање је континуирано у току школске године: усмено и писмено (тест или контролна вежба). Ученици се, у трећем разреду, оцењују са по најмање 2 оцене у полугодишту тј. минимум 4 оцена годишње. Када су у питању писмене провере знања, ослањамо се на скалу која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

Процент тачних одговора	Оцена
86 -100%	Одличан (5)
70 - 85%	Врло добар (4)
50 - 69%	Добар (3)
30 - 49%	Довољан (2)
0 - 29%	Недовољан (1)

Предмет: МАТЕМАТИКА

На почетку школске године сви ученици средње школе раде иницијални тест како би се утврдио ниво претходног знања математике. Ученици током године имају писмене вежбе (две у првом и две у другом полугодишту) као и писмене задатке (два у првом полугодишту и два у другом полугодишту). Оцене добијају и на основу усменог одговарања, као и на основу активности рада на часу.

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да:

- примењује знања, укључујући и методолошка, у решавању задатих математичких задатака; самостално и на креативан начин објашњава решења и процењује вредност различитих идеја приликом решавања сложенијих задатака;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења користећи сложене мисаоне операције: анализа, синтеза, уочавање значајних појединости, индукција (закључивање од појединачног ка општем), дедукција (закључивање од општег ка појединачном), аналогија (закључивање на основу сличности)
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- доприноси групном раду путем различитих идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију постављених задатака у задатом временском оквиру;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да:

- примењује знања, укључујући и методолошка, у решавању задатих математичких задатака; самостално објашњава решења и процењује вредност различитих идеја приликом решавања сложенијих задатака;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација користећи при том мисаоне процесе: анализа, синтеза, аналогија и индукција;
- Разуме решења проблема који имају и више решења и у стању је да образлаже примењене поступке;
- изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију различитим контекстима;
- доприноси групном раду путем различитих идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака;
- углавном континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да:

- разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података али не самостално;
- разуме постављени задатак, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању у познатом контексту

- самостално извршава рутинске математичке задатке према стандардизованој процедури
- уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- учествује у групном раду; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака;
- показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да:

- познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- усвојио је одговарајућу терминологију;
- закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних задатака у познатом контексту;
- уме уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- учествује у групном раду; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака;
- повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Оцену недовољан (1) добија ученик који

- не испуњава критеријуме за оцену довољан (2)
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Оцена	Критеријуми за евалуацију изражено у процентима %
Недовољан (1)	29 и мање
Довољан (2)	30-49
Добар (3)	50-69
Врло добар (4)	70 – 89
Одличан (5)	90 - 100

Предмет: ИНФОРМАТИКА

Основни ниво:

Ученик разуме основне информатичке појмове и зна да објасни значај ИКТ за савремено друштво. Зна да наведе основне уређаје рачунарског система, објасни њихову улогу. Разуме појам софтвера и зна да разликује основне врсте софтвера. Уме да користи основне програме у оквиру оперативног система. Зна да подеси десктоп. Уме да креира фаскциклу и да ископира документ. Зна да се служи текст процесором, да унесе, исправи, сачува и изврши основно форматирање текстуалног документа. Зна да направи једноставну слајд презентацију. Разуме основну улогу програма за табеларне прорачуне. Уме да направи табелу у којој користи четири основне математичке операције и користи релативно адресирање ћелија. Разуме појам интернета, зна да пошање и прими електронску пошту. Разуме правила понашања на интернету. Зна да се позиционира на жељени сајт и да пронађе жељене садржаје на интернету.

Средњи ниво

Ученик разуме појам информатичког друштва и зна да наведе његове карактеристике. За задату област деловања човека зна да наведе бар један начин употребе рачунара. Зна да објасни међусобну повезаност рачунарских компоненти и утицај њихових перформанси на целокупан квалитет рачунара. Зна да наведе разлику између различитих типова оперативних система и да истакне предности графичких оперативних средина. Одштампан текст зна да репродукује уз помоћ текст процесора, препознајући основне и неколико наредних алата текст процесора. Уме да користи ефекте слајд презентације на смислен и сврсисходан начин. Самостално креира презентацију по задатим елементима. Уме да користи основне уграђене функције програма за табеларне прорачуне. Зна да објасни основне интернет сервисе. Разуме и уважава правила понашања на интернету, зна да користи напредне функције слања мејл-а (прилози уз мејл, слање на више адреса у исто време и сл.). Користи програме за синхрону и асинхрону комуникацију. Користи програме у облаку.

Напредни ниво

У потпуности разуме значај ИКТ за развој друштва. Уме да наведе и објасни промене које су се десиле у друштву са појавом рачунара. Зна да нацрта и објасни Фон Нојманов модел рачунара. Наводи прецизно особине уређаја рачунарског система и објашњава њихову међусобну повезаност. Разуме појам системског, апликативног софтвера и оперативног система. Разуме разлику између вишекорисничког и једнокорисничког оперативног система.

Зна да користи напредне функције текст процесора и да репродукује сложен текст одштампан на папиру, препознајући алате који су употребљени. Зна да направи интерактивну слајд презентацију. Зна да организује табеле за различите свакодневне и потребе и потребе образовног профила користећи напредне функције и графички приказ података. Користи релативно и апсолутно адресирање ћелија.

Разуме појам „cloud computing“ и користи различите програме у облаку. Користи синхрону и асинхрону комуникацију. Користи интернет у сврху учења (блог, форум, википедија...) Разуме појам ауторских права, безбедно користи интернет, зна да наведе различите врсте вируса и других деструктивних програма.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално повезује, објашњава, анализира чињенице везане за основне информатичке појмове, рачунарску структуру, софтвер.
- Самостално ради вежбе у току којих показује иницијативу, сналажљивост, брзину и креативност.
- Учествоје у свим активностима организованим у форми пројеката, домаћих задатака итд.
- Спреман је да помогне ученицима који спорије напредују. Својим понашањем позитивно утиче на атмосферу на часу.

- Резултат на писменој провери најмање од 90% .

Оцена врло добар (4):

- Ученик самостални или уз делимичну помоћ наставника анализира чињенице везане за основне информатичке појмове, рачунарску структуру, софтвер.
- Самостално или уз делимичну помоћ наставника (или друга) ради вежбе, труди се да унапреди брзину рада, тачност, креативност.
- Учествује у свим активностима организованим у форми пројеката, домаћих задатака и тд.
- Својим понашањем позитивно утиче на атмосферу на часу.
- Резултат на писменој провери најмање од 70% .

Оцена добар (3):

- Ученик самостално репродукује чињенице, а при анализирању, повезивању и објашњавању потребна му је значајнија подршка наставника.
- Вежбе ради спорије од очекиваног просечног времена, али коректно, тачно, уз повремену помоћ наставника.
- Узима повремено учешће у активностима организованим у форми пројеката, домаћих задатака и тд.
- На часу је вредан, пажљив, не омета друге.
- Резултат на писменој провери најмање од 55%.

Оцена довољан (2):

- Уз помоћ наставника репродукује чињенице везане за основне информатичке појмове, рачунарску структуру и софтвер.
- Вежбе ради споро, несигурно, потребна му је стална подршка наставника.
- Једноставне, прилагођене вежбе успева да уради самостално.
- Резултат на писменој провери најмање од 30%.

Оцена недовољан (1):

- Није усвојио основна знања, умења и вештине предвиђене планом и програмом.
- Резултат на писменој провери испод 30%

Предмет: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Настава физичког и здравственог васпитања представља специфичну педагошку и дидактичку ситуацију што у великој мери утиче на оцењивање, као саставни део самог образовно-васпитног процеса. У оквиру наставе физичког и здравственог васпитања оцењивање се јавља као део целовитог процеса вредновања резултата наставе и усмерен је између осталог и индоктринацији ученика ка физички активном животу и вежбањем.

Праћење и оцењивање

Праћење напредовања ученика обавља се сукцесивно, током целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: стање моторичких способности, усвојене здравствено-хигијенске навике, достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика у складу са индивидуалним могућностима ученика, однос према раду.

Оцењивање у физичком васпитању се врши на основу сагледавања следећих елемената:

1. Стање моторичких способности
2. Ниво савладаности моторичких знања, умења и навика
3. Однос ученика према раду

За *мерење моторичких способности* ученика у настави користи се батерија моторичких, тј. скупови различитих моторичких задатака, чије се извођење, у строго прецизираним условима, оцењује (скок у даљ из места, бацање медицинке, одбијање лопте о зид, прегипање трупа за 30сек.). Тестирање се изводи периодично, најмање 2 пута годишње, што омогућава континуирано праћење физичког развоја, и развоја појединачних моторичких способности ученика, и даје ваљане податке који имају значаја за усмеравање и унапређење наставе. Мерење нивоа савладаности моторичких знања, умења и навика се у наставној пракси ослања на тзв. експертску процену, тј. упоређивање изведене и захтеване моторичке форме, од стране квалификованог наставника.

Однос ученика према раду прати се током целе школске године и то: уредност опреме за вежбање, редовно присуствовање на часовима, доследно извршавање радних задатака, ангажовање у спортском животу школе и своје средине.

Прати се и вреднује и следеће:

- Усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене, а такође и на основу усвојености и примене знања из области здравља.
- Степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја.
- Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима.
- Оцењивање степена савладаности моторичких знања и умења спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.

Минимални образовни захтеви:

Атлетика: Приказ технике трчања; приказ технике скока у даљ - варијанта „увинуће“; Вежбе на справама и тлу (ученице) - комбинације вежби: на тлу, греди (ученици) - комбинације вежби: на тлу, прескок и једне справе у упору и вису. Ритмичка гимнастика и народни плесови: (за ученице) обавезни састав без реквизита; замаси, кружења, трчања, поскоци. За ученике и ученице: једно коло уз музику.

Образовни стандарди

ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА

Подразумева ниво савладаности садржаја програма Физичког васпитања:

- Спортске игре (кошарка, одбојка),
- Атлетика (трчање, скокови),
- Вежбе на справама и тлу (тло, греда, двовисински разбој, разбој),
- Вежбе обликовања
- Ритмичко спортска гимнастика

Основни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица:

- игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других
- зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.

Средњи ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица:

- игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других
- зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга.

Напредни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица:

- игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама
- зна тактику игре, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди.

Уважавање индивидуалних разлика приликом оцењивања

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности. Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања. Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не испуњава захтеве по прилагођеним циљевима и исходима образовно-васпитног рада, ревидира се индивидуални образовни план.

Формативно оцењивање - обавља се на основу свих напред наведених елемената и евидентира у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање - ученик се сумативно оцењује током полугодишта најмање 3 пута, а оцене се односе на теме које се обрађују, резултате са тестова за процену моторичких способности, залагање ученика на часовима, однос према раду, доношење опреме за рад и сл. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена уписаних у дневник рада и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Изборни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Овај изборни предмет поред сазнајне, треба да развије и моралну димензију ученикове личности.

Оцене из грађанског васпитања су „успешан“ и „веома успешан“.

Оцену „успешан“ добија ученик који:

- редовно долази на часове,
- учествује у групном раду и радионицама,
- показује интересовање и жељу да развија грађанску свест, толеранцију према чланима групе.
-

Оцену „врло успешан“ добија ученик који:

- је креативан у заједничким програмима,
- усваја одређена знања, процедуре и вредности грађанског друштва.
- је активан у ваннаставним активностима (сарадња са друштвеним институцијама, представе, изложбе, музејске поставке)

Недовољне оцене нема, мада уколико ученик није редовно долазио на наставу може бити неоцењен.

Изборни предмет:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Оцена из изборног предмета је описна и то: истиче се, добар и задовољава.

Истиче се

- Ученик је заинтересован за предмет, што показује кроз активности на часу и учешће у црквеном животу (посебно Литургији) и позитивном односу према празницима и моралним вредностима садржаним у хришћанском учењу.
- Увиђа значај подвига, извршавања заповести Божијих за заједништво са другим људима, Богом и за његов овоземаљски и вечни живот.
- Овладао је основним богословским садржајима.

Добар

- Ученик показује заинтересованост за градиво, али не и за његово практиковање.
- Не узима у већој мери учешће у раду на часу.
- Нема позитиван однос према учешћу у богослужбеном животу.
- Показује позитиван став према хришћанским моралним вредностима и у извесној мери их практикује.
- Овладао је у извесном степену основним богословским садржајима.

Задовољава

- Ученик не показује заинтересованост за градиво предмета.
- Не узима учешће у црквеном животу и не сматра подвиг и испуњавање моралних хришћанских вредности значајним за овоземаљски, а ни вечни живот.
- Показује негативан однос према хришћанском учењу.
- Ретко узима учешће у раду на часу.

Главни предмет: КЛАВИР

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- остварује веома значајан напредак у савладавању планираног програма, уз веома висок степен ангажовања
- Нотни текст изводи напамет у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа, ритмички и метрички стабилно
- Показује индивидуалност и маштовитост, преноси емоционални доживљај током извођења, свест о неговању квалитетног и лепог тона,
- способен да оствари равнотежу између техничких и музичких елемената као нераздвојиве целине
- Самостално извршава сложене радне задатке, повезује знање из теоријских музичких предмета са елементима интерпретације.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- остварује значајан напредак у савладавању планираног програма, уз висок степен ангажовања
- Нотни текст изводи напамет у целини, са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа, ритмички и метрички стабилно.
- Показује индивидуалност и маштовитост током извођења, свест о неговању квалитетног и лепог тона, способен да оствари равнотежу између техничких и музичких елемената као нераздвојиве целине.
- Самостално извршава радне задатке, повезује знање из теоријских музичких предмета са елементима интерпретације.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- остварује мањи напредак у савладавању планираног програма.
- Нотни текст изводи напамет у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа, ритмички стабилно.
- Уз мању помоћ извршава сложеније радне задатке.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- остварује минимални напредак у савладавању планираног програма.
- Нотни текст изводи напамет у целини уз минималну примену одговарајуће артикулације и динамике.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минимални напредак у савладавању планираног програма предмета.
- Нотни текст не изводи напамет у целини уз минималну примену одговарајуће артикулације и динамике.

ИСПИТИ

Обавезни су годишњи испити на крају I, II и III разреда.

На крају IV разреда ученик полаже матурски испит (концерт).

Главни предмет:

ВИОЛИНА, ВИОЛА, ВИОЛОНЧЕЛО, КОНТРАБАС

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- увек долази спреман на час;
- примењује знање у сложеним ситуацијама, самостално и на креативан начин овладава новим програмом;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- влада моторичким вештинама, које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације примерено узрасту;
- самостално извршава сложене радне задатке, показује иницијативу и прилагођава извођење и начин рада новим ситуацијама;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења и усвајања нових вештина;
- уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- скоро увек долази спреман на час;
- логички организује и способан је да самостално ради на новом програму;
- повезује садржаје и знање из различитих области;
- влада моторичким вештинама, које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације примерено узрасту;
- континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајања нових вештина;
- уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у великој мери долази спреман на час;
- примењује знања у сложеним ситуацијама, уз помоћ наставника;
- изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (наставник демонстрира);
- самостално извршава рутинске радне задатке, према стандардизованој процедури;
- показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајања нових вештина;
- уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2), добија ученик који:

- повремено долази спреман на час;
- познаје и разуме кључне појмове и информације;
- усвојио је одговарајућу терминологију;
- примњује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- влада основним моторичким вештинама и реализује их уз помоћ и подршку наставника;
- уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури;
- повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајања нових вештина.
- разуме препоруке за напредовање, али их ретко реализује.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не испуњава критеријуме за оцену довољан (2)
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајање нових вештина, нити напредак.

ИСПИТИ

Обавезни су годишњи испити на крају I, II и III разреда.

На крају IV разреда ученик полаже матурски испит (концерт).

Главни предмет: ГИТАРА

- Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности, показује свест о неговању лепог тона и способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз веома висок степен ангажовања добија оцену **одличан (5)**.
- Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности, показује свест о неговању лепог тона и способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз висок степен ангажовања добија оцену **врло добар (4)**.
- Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности, показује свест о неговању лепог тона и способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика добија оцену **добар (3)**.
- Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона добија оцену **довољан (2)**.
- Ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета, самостално не извршава радне задатке везане за предмет, није овладао техником свирања на инструменту, текст не изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона добија оцену **недовољан (1)**.

ИСПИТИ

Обавезни су годишњи испити на крају I, II и III разреда.

На крају IV разреда ученик полаже матурски испит (концерт).

Главни предмет: ФЛАУТА, ОБОА, КЛАРИНЕТ, ФАГОТ ТРУБА, ХОРНА, ТРОМБОН УДАРАЉКЕ

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности,
- показује свест о неговању лепог тона
- способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз веома висок степен ангажовања

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- остварује значајан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности,
- показује свест о неговању лепог тона
- способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз висок степен ангажовања

Оцену добар (3) добија ученик који:

- остварује напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности,
- показује свест о неговању лепог тона
- способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика

Оцену довољан (2), добија ученик који:

- остварује минималан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално не извршава радне задатке везане за предмет,
- није овладао техником свирања на инструменту,
- текст не изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона

ОБРАЗОВНИ НИВО КОД ОЦЕЊИВАЊА

Напредни ниво (оцена одличан 5):

Ученик изводи са разумевањем различите врсте музичких дела и **потпуно самостално** уме да опише свој доживљај и да **процени** критички извођење. **Самостално уме** да одреди и да анализира елементе композиције . Зна карактеристике и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту. **Потпуно** усваја фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у уметничком изражавању. **Потпуно усваја** термине и појмове и препознаје их у тексту Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације музичког текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима . **Самосталан је и лако** долази до решења. Редовно вежба задате вежбе и учествује у интерпретацији. На часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Средњи ниво (оцена врло добар 4):

Ученик изводи са разумевањем различите врсте музичких дела (и остале типове тонских и техничких вежби) и **готово (у потпуности) самостално** уме да опише свој доживљај и да **одреди** основне елементе дела. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације музичког дела, **углавном самостално** повезује и примењује стечена знања на новим задатим композицијама. Критички се осврће на изедбу, има развијене способности.

Средњи ниво (оцена добар 3):

Ученик **делимично** уме да опише свој доживљај и да **уз помоћ наставника** одреди основне елементе композиције. **Тражи помоћ** при извођењу дела. **Уз подстицај одређује** неке елементе композиције. Зна карактеристике музичког дела. **Делимично** усваја музичке термине и појмове и **понекад учествује без помоћи наставника** у интерпретацији. На часовима је **каткад** активан и **ретко користи** додатне изворе знања .

Основни ниво (оцена довољан 2):

Ученик није у могућности самостално да разуме и изведе задатак без помоћи наставника. **Понекад уз помоћ уме** да изведе музичко дело и **стално тражи помоћ** при одређивању проблема. **Уз подстицај ретко одређује** неке елементе композиције. **Разликује** основне техничке елементе. **Препознаје** неке појмове **уз подстицај и помоћ**. На часовима је **ретко** активан.

ИСПИТИ

Обавезни су годишњи испити на крају I, II и III разреда.

На крају IV разреда ученик полаже матурски испит (концерт).

Главни предмет: ХАРМОНИКА

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- изводи нотни текст у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике, темпа, регистара у зависности од стила и карактера композиције;
- поседује ритмичку и метричку стабилност;
- показује самосталност у проналажењу одговарајућег прстореда;
- негује квалитет тона;
- влада и правилно изведи различите технике вођења меха;
- показује машовитост и виртуозност приликом извођења;
- остварује равнотежу између техничких и музичких елемената као нераздвојне целине;
- критички посматра своје извођење, али и извођење других;
- остварује веома значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз веома висок степен ангажовања,

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- нотни текст у целини са применом одговарајуће динамике, артикулације, темпа, регистара у зависности од стила и карактера композиције;
- поседује ритмичку и метричку стабилност;
- влада техникама свирања; негује квалитет тона и равнотежу између техничких и музичких елемената као нераздвојне целине;
- самостално извршава радне задатке везане за предмет;
- остварује значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз висок степен ангажовања

Оцену добар (3) добија ученик који:

- изводи нотни текст у целини, са применом ритмичке стабилности, динамике, артикулације, регистара у зависности од стила и карактера композиције;
- самостално извршава радне задатке везане за предмет;
- остварује мањи напредак у савладавању програма предмета

Оцену довољан (2), добија ученик који:

- изводи нотни текст у целини;
- извршава радне задатке везане за предмет уз помоћ наставника;
- остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета;
- не успева ни уз помоћ наставника да изврши радне задатке везане за предмет;
- не влада техникама извођења на инструменту;
- не изводи минимум програма напамет

ИСПИТИ

Обавезни су годишњи испити на крају I, II и III разреда.

На крају IV разреда ученик полаже матурски испит (концерт).

Главни предмет: ХАРФА

- Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности, показује свест о неговању лепог тона и способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз веома висок степен ангажовања добија оцену **одличан (5)**.
- Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности, показује свест о неговању лепог тона и способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз висок степен ангажовања добија оцену **врло добар (4)**.
- Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности, показује свест о неговању лепог тона и способан је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика добија оцену **добар (3)**.
- Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета, самостално извршава радне задатке везане за предмет, овладао је техником свирања на инструменту, текст изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона добија оцену **довољан (2)**.
- Ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета, самостално не извршава радне задатке везане за предмет, није овладао техником свирања на инструменту, текст не изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона добија оцену **недовољан (1)**.

ИСПИТИ

Обавезни су годишњи испити на крају I, II и III разреда.

На крају IV разреда ученик полаже матурски испит (концерт).

Предмет: СОЛФЕЂО

Оцену одличан (5) добија ученик који може самостално да:

- препозна музичке елементе кроз примере за слушање музике;
- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целисти и вергл форми;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију, ритам или хармонију на задати ритам;
- препозна и изводи ритмичке фигуре из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;

Ученик доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљење других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја“ у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;

Ученик континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их;

Оцену (4) добија ученик који може уз мању помоћ наставника да:

- препозна музичке елементе кроз примере за слушање музике;
- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целисти и вергл форми;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију, ритам или хармонију на задати ритам;
- препозна и изводи ритмичке фигуре из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада; континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује;

Оцену (3) добија ученик који може уз већу помоћ наставника да:

- препозна музичке елементе кроз примере за слушање музике;
- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе;

- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл форми;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију, ритам или хармонију на задати ритам;
- препозна и изводи ритмичке фигуре из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију); показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује;

Оцену (2) добија ученик који може делимично уз помоћ наставника да:

- препозна музичке елементе кроз примере за слушање музике;
- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл форми;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију, ритам или хармонију на задати ритам;
- препозна и изводи ритмичке фигуре из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; усвојио је одговарајућу терминологију; влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење;

Оцену (1) добија ученик који није савладао да:

- препозна музичке елементе кроз примере за слушање музике;
- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл форми;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију, ритам или хармонију на задати ритам;
- препозна и изводи ритмичке фигуре из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак;

Предмет: ХАРМОНИЈА

Циљ учења предмета Хармонија је овладавање хармонским законитостима и музичком логиком при изради хомофоне хорске фактуре, звучном хармонском праксом и аналитичким тумачењем примера из литературе.

На часовима хармоније најбитније је да ученик препозна и јасно дефинише законитости и логику хармонског језика, развије хармонски слух и способности у креирању хармонских задатака и процесу хармонске анализе који, у том смислу, имају приоритет на настави хармоније.

Оцену (5) добија ученик који веома успешно или самостално:

- наводи сличности и разлике у акордском фонду барока и класицизма;
- свира краће осмишљене фразе са одликама хармоније барока и класицизма;
- уме да објасни својим речима врсте и примену алтерација у дуру и молу;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- уме да осмисли и одсвира алтероване акорде (доминантина доминанта и њен заменик) на клавиру;
- слушно препознаје алтероване акорде њихова разрешења;
- слушно препознаје и примењује типове хроматске модулације дијатонског типа;
- уме да одсвира задате хармонске везе;
- анализира хармонски план у нотним примерима из музичке литературе у којима се налазе алтеровани акорди;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа у хармонској анализи на примерима из литературе;
- повезује хармонску анализу примера из литературе са његовом формалном структуром;

Оцену (4) добија ученик који успешно или уз мању помоћ наставника:

- наводи сличности и разлике у акордском фонду барока и класицизма;
- свира краће осмишљене фразе са одликама хармоније барока и класицизма;
- уме да објасни својим речима врсте и примену алтерација у дуру и молу;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- уме да осмисли и одсвира алтероване акорде (доминантина доминанта и њен заменик) на клавиру;
- слушно препознаје алтероване акорде њихова разрешења;
- слушно препознаје и примењује типове хроматске модулације дијатонског типа;
- уме да одсвира задате хармонске везе;
- анализира хармонски план у нотним примерима из музичке литературе у којима се налазе алтеровани акорди;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа у хармонској анализи на примерима из литературе;
- повезује хармонску анализу примера из литературе са његовом формалном структуром;

Оцену (3) добија ученик који савладао је или уз већу помоћ наставника уме да:

- наводи сличности и разлике у акордском фонду барока и класицизма;
- свира краће осмишљене фразе са одликама хармоније барока и класицизма;
- уме да објасни својим речима врсте и примену алтерација у дуру и молу;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- уме да осмисли и одсвира алтероване акорде (доминантина доминанта и њен заменик) на клавиру;
- слушно препознаје алтероване акорде њихова разрешења;
- слушно препознаје и примењује типове хроматске модулације дијатонског типа;
- уме да одсвира задате хармонске везе;

- анализира хармонски план у нотним примерима из музичке литературе у којима се налазе алтеровани акорди;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске мо дулације дијатонског типа у хармонској анализи на примерима из литературе;
- повезује хармонску анализу примера из литературе са његовом формалном структуром;

Оцену (2) добија ученик који делимично уз помоћ наставника:

- наводи сличности и разлике у акордском фонду барока и класицизма;
- свира краће осмишљене фразе са одликама хармоније барока и класицизма;
- уме да објасни својим речима врсте и примену алтерација у дуру и молу;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- уме да осмисли и одсвира алтероване акорде (доминантна доминанта и њен заменик) на клавиру;
- слушно препознаје алтероване акорде њихова разрешења;
- слушно препознаје и примењује типове хроматске модулације дијатонског типа;
- уме да одсвира задате хармонске везе;
- анализира хармонски план у нотним примерима из музичке литературе у којима се налазе алтеровани акорди;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске мо дулације дијатонског типа у хармонској анализи на примерима из литературе;
- повезује хармонску анализу примера из литературе са његовом формалном структуром;

Оцену (1) добија ученик који није савладао да:

- наводи сличности и разлике у акордском фонду барока и класицизма;
- свира краће осмишљене фразе са одликама хармоније барока и класицизма;
- уме да објасни својим речима врсте и примену алтерација у дуру и молу;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- уме да осмисли и одсвира алтероване акорде (доминантна доминанта и њен заменик) на клавиру;
- слушно препознаје алтероване акорде њихова разрешења;
- слушно препознаје и примењује типове хроматске модулације дијатонског типа;
- уме да одсвира задате хармонске везе;
- анализира хармонски план у нотним примерима из музичке литературе у којима се налазе алтеровани акорди;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске мо дулације дијатонског типа у хармонској анализи на примерима из литературе;
- повезује хармонску анализу примера из литературе са његовом формалном структуром;

ПРОГРАМ ГОДИШЊЕ СМОТРЕ

- 1. Писмени део:** хармонска анализа примера из клавирске литературе класичара или раних романтичара – до 30 тактова и
- 2. Практични део:** свирање (4 до 8 тактова) шифрованог баса и хроматске модулације

Предмет: МУЗИЧКИ ОБЛИЦИ

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања.
- препознаје елементе музичког облика предвиђене глобалним планом рада.
- успешно прати активност различитих музичких компонената у току композиције.
- логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- ради редовно, континуирано, самосталан је, упоран је и тачан у извршавању обавеза
- стваралачки приступа задацима, исказује радозналост и жељу за новим решењима, избегава стереотипе и клишее.
- успешно повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета.
- зна да се служи стеченим знањем у решавању нових проблемских или практичних задатака, самостално трага за новим решењима и иновативан је.

Оцену (4) добија ученик који:

- је усвојио основна, проширена и продубљена знања до вишег степена.
- препознаје елементе музичког облика предвиђене глобалним планом рада.
- може да уз мању помоћ наставника прати активност различитих музичких компонената у току композиције.
- се труди да логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- ради континуирано и одговорно и на време обавља програмом предвиђене обавезе.
- се труди да пронађе нова, креативна решења у практичном раду.
- зна да повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета
- је у стању да уз мању помоћ наставника примењује стечено знање у решавању нових задатака.

Оцену (3) добија ученик који:

- је усвојио основна и део проширених знања.
- препознаје минимум 60% елемената музичких облика предвиђених глобалним планом рада.
- може да уз помоћ наставника прати већи број активност различитих музичких компонената у току композиције.
- се не труди у довољној мери да логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- не испуњава увек на време програмске захтеве и обавезе и не ради континуирано.
- није довољно упоран у изналажењу креативних решења у задацима.
- уз помоћ наставника повезује ранија знања и знања из сродних предмета.
- уз помоћ наставника уме да се служи стеченим знањем и да га примењује у решавању сличних задатака.

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна правила тако да може да их примењује уз помоћ наставникових потпитања.
- препознаје минимум 30% елемената музичких облика предвиђених глобалним планом рада.
- не може да прати активност различитих музичких компонената у току композиције.
- се не труди да логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- се мора стално подстицати на извршавање обавеза и који нема континуитет у раду.
- нема стваралачки приступ задацима и прибегава најједноставнијим и најпростијим решењима.
- не повезује ранија знања и знања из других предмета самостално, али је у стању да прати ново градиво.

- није довољно самосталан да се служи стеченим знањем у пракси.

Оцену (1) добија ученик који:

- није савладао програмске захтеве и не показује интересовање за рад.

Предмет: КОНТРАПУНКТ

Оцену (5) добија ученик који веома успешно:

- именује облике раног вишегласја на основу записа или звука;
- пева у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознаје различите извођачке саставе ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именује врсте старих нотација на основу записа; опажа, препознаје и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско–ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама;
- препознаје и коментарише композиционе полифоне поступке након одслушаних или изведених делова композиције;
- објашњава историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознаје и анализира духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (4) добија ученик који успешно:

- именује облике раног вишегласја на основу записа или звука;
- пева у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознаје различите извођачке саставе ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именује врсте старих нотација на основу записа; опажа, препознаје и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско–ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама;
- препознаје и коментарише композиционе полифоне поступке након одслушаних или изведених делова композиције;
- објашњава историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознаје и анализира духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (3) добија ученик који је савладао:

- именоване облика раног вишегласја на основу записа или звука;
- певање у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознавање различитих извођачких састава ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именоване врста старих нотација на основу записа; опажање, препознавање и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско– ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама; препознавање композиционих полифоних поступака након одслушаних или изведених делова композиције;
- историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознавање и анализирање духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (2) добија ученик који је делимично савладао:

- именоване облика раног вишегласја на основу записа или звука;
- певање у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознавање различитих извођачких састава ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именоване врста старих нотација на основу записа; опажање, препознавање и запише све врсте модуса;

- анализира мелодијско– ритмичке карактеристике у ренесанским композицијама; препознавање композиционих полифоних поступака након одслушаних или изведених делова композиције;
- историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознавање и анализирање духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (1) добија ученик који није савладао:

- именовање облика раног вишегласја на основу записа или звука;
- певање у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознавање различитих извођачких састава ренесанских композиција на основу звука или записа;
- именовање врста старих нотација на основу записа; опажање, препознавање и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско– ритмичке карактеристике у ренесанским композицијама; препознавање композиционих полифоних поступака након одслушаних или изведених делова композиције;
- историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознавање и анализирање духовне и световне облике ренесансе;

Предмет:

ИСТОРИЈА МУЗИКЕ

С УПОЗНАВАЊЕМ МУЗИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Оцену (5) добија ученик који веома успешно:

- препознаје друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознаје обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознаје репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализира начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезује музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњава како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температура и заједничко свирање);
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматра како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;
- дискутује о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутује о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештава о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (4) добија ученик који успешно:

- препознаје друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознаје обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознаје репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализира начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезује музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњава како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температура и заједничко свирање);
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматра како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;

- дискутује о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутује о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештава о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (3) добија ученик који је савладао:

- препознавање друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознавање обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- раликовање вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознавање репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализирање начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезивање музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњавање како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температурација и заједничко свирање);
- коришћење могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматрање како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;
- дискутовање о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутовање о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештавање о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (2) добија ученик који је делимично савадао:

- препознавање друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознавање обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- раликовање вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознавање репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализирање начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезивање музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњавање како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температурација и заједничко свирање);
- коришћење могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматрање како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;

- дискутовање о сличностима и разликама у култури, историјским стилевима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутовање о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештавање о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (1) добија ученик који није савладао:

- препознавање друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознавање обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- раликовање вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознавање репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализирање начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезивање музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњавање како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температура и заједничко свирање);
- коришћење могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматрање како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;
- дискутовање о сличностима и разликама у култури, историјским стилевима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутовање о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештавање о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Предмет: КАМЕРНА МУЗИКА

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности,
- показује свест о неговању лепог тона
- способен је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз веома висок степен ангажовања

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- остварује значајан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности,
- показује свест о неговању лепог тона
- способен је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика уз висок степен ангажовања

Оцену добар (3) добија ученик који:

- остварује напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава сложене радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз примену фраза, динамике, индивидуалности и маштовитости током извођења композиције, виртуозности,
- показује свест о неговању лепог тона
- способен је да технички испрати извођење композиција различитих стилских карактеристика

Оцену довољан (2), добија ученик који:

- остварује минималан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално извршава радне задатке везане за предмет,
- овладао је техником свирања на инструменту,
- текст изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета,
- самостално не извршава радне задатке везане за предмет,
- није овладао техником свирања на инструменту,
- текст не изводи напамет у целини уз минималну примену фраза, динамике, показивања свести о неговању лепог тона

ОБРАЗОВНИ НИВО КОД ОЦЕЊИВАЊА

Напредни ниво (оцена одличан 5):

Ученик изводи са разумевањем различите врсте музичких дела и **потпуно самостално** уме да опише свој доживљај и да **процени** критички извођење. **Самостално уме** да одреди и да анализира елементе композиције. Зна карактеристике и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту. **Потпуно** усваја фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи

у уметничком изражавању. **Потпуно усваја** термине и појмове и препознаје их у тексту. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације музичког текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима. **Самосталан је и лако** долази до решења. Редовно вежба задате вежбе и учествује у интерпретацији. На часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Средњи ниво (оцена врло добар 4):

Ученик изводи са разумевањем различите врсте музичких дела (и остале типове тонских и техничких вежби) и **готово (у потпуности) самостално** уме да опише свој доживљај и да **одреди** основне елементе дела. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације музичког дела, **углавном самостално** повезује и примењује стечена знања на новим задатим композицијама. Критички се осврће на изедбу, има развијене способности.

Средњи ниво (оцена добар 3):

Ученик **делимично** уме да опише свој доживљај и да **уз помоћ наставника** одреди основне елементе композиције. **Тражи помоћ** при извођењу дела. Уз **подстицај одређује** неке елементе композиције. Зна карактеристике музичког дела. **Делимично** усваја музичке термине и појмове и **понекад учествује без помоћи наставника** у интерпретацији. На часовима је **каткад** активан и **ретко користи** додатне изворе знања.

Основни ниво (оцена довољан 2):

Ученик није у могућности самостално да разуме и изведе задатак без помоћи наставника. **Понекад уз помоћ** уме да изведе музичко дело и **стално тражи помоћ** при одређивању проблема. Уз **подстицај ретко одређује** неке елементе композиције. **Разликује** основне техничке елементе. **Препознаје** неке појмове **уз подстицај и помоћ**. На часовима је **ретко** активан.

Предмет: ЧИТАЊЕ С ЛИСТА

Оцену **одличан (5)** добија ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **врло добар (4)** добија ученик који остварује значајан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **добар (3)** добија ученик који остварује мањи напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **довољан (2)** добија ученик који остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **недовољан (1)** добија ученик не остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Предмет: КЛАВИРСКИ ДУО

Оцену **одличан (5)** добија ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **врло добар (4)** добија ученик који остварује значајан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **добар (3)** добија ученик који остварује мањи напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **довољан (2)** добија ученик који остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Оцену **недовољан (1)** добија ученик не остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.

Предмет: ОРКЕСТАР

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања из области уметничког извођења према програму предмета
- је у целини савладао програм предвиђен глобалним наставним планом.
- може да изведе одговарајуће технике свирања на инструменту
- може да усагласи сопствено извођење са потребама групног
- прати диригента
- интонира чисто у току извођења, поштује правилан ритам, примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- лако и брзо примењује стечена знања
- показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (4) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и усвојио више од половине проширених и продубљених знања из области музичког извођења према програму предмета
- је у целини савладао програм предвиђен глобалним наставним планом.
- може да изведе одговарајуће технике свирања на инструменту
- може да усагласи сопствено извођење са потребама групног
- прати диригента
- уз мале изузетке интонира чисто у току извођења, углавном поштује правилан ритам, скоро потпуно примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- самостално примењује стечена знања
- испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђеног садржаја програма
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (3) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и половину проширених знања из области уметничког извођења према програму предмета
- није у целини савладао програм предвиђен глобалним наставним планом.
- може да изведе минимум 60% одговарајућих техника свирања на инструменту
- теже усаглашава сопствено извођење са потребама групног
- прати диригента са потешкоћама
- не интонира чисто у току извођења, има проблема при поштовању правилног ритма, углавном не примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- не учествује на свим јавним наступима у школи и ван ње
- уочава битно, али у ситуацијама анализе и закључивања захтева додатну помоћ и залагање наставника
- примењује стечена знања на нивоу репродукције и уз помоћ наставника
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета
- је савладао мање од половине програма предвиђеног глобалним наставним планом.
- може да изведе минимум 30% одговарајућих техника свирања на инструменту
- не усаглашава сопствено извођење са потребама групног
- не прати диригента

- не интонира чисто у току извођења, не поштује правилан ритам, не примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- не учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- испољава тешкоће у анализи података, њиховом уопштавању и закључивању
- има склоности ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању
- примењује знања уз помоћ наставника

Оцену (1) добија ученик који:

- није усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета

Предмет: ХОР

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања из области уметничког извођења према програму предмета
- користи правилну и јасну дикцију
- примењује правилан начин певања
- прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- интонира чисто у току извођења
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- лако и брзо примењује стечена знања
- показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање
- поштује договорена правила понашања у ансамблу

Оцену (4) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и усвојио више од половине проширених и продубљених знања из области музичког извођења према програму предмета
- у минимум 75% случајева користи правилну и јасну дикцију
- углавном, али не у потпуности примењује правилан начин певања
- углавном прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- интонира чисто у току извођења
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- самостално примењује стечена знања
- испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђеног садржаја програма
- поштује договорена правила понашања у ансамблу

Оцену (3) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и половину проширених знања из области уметничког извођења према програму предмета
- у минимум 60% случајева користи правилну и јасну дикцију
- није у стању да потпуности примењује правилан начин певања
- није у стању да у свим ситуацијама прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима;
- не интонира чисто у току извођења;
- не учествује на свим јавним наступима у школи и ван ње
- уочава битно, али у ситуацијама анализе и закључивања захтева додатну помоћ и залагање наставника
- примењује стечена знања на нивоу репродукције и уз помоћ наставника
- поштује договорена правила понашања у ансамблу

Оцену (2) добија ученик:

- је усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета
- није у стању да користи правилну и јасну дикцију
- није у стању да примењује правилан начин певања
- није у стању да прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- не интонира чисто у току извођења
- не учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- испољава тешкоће у анализи података, њиховом уопштавању и закључивању
- има склоности ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању
- примењује знања уз помоћ наставника

Оцену (1) добија ученик:

- није усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета

Предмет: УПОРЕДНИ КЛАВИР

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- остварује веома значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз веома висок степен ангажовања.
- Нотни текст изводи у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа.
- Поседује ритмичку и метричку стабилност. Одговорно и уредно испуњава планиране захтеве.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- остварује значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз висок степен ангажовања.
- Нотни текст изводи у целини са применом артикулације, динамике и темпа.
- Уредно и одговорно али са извесним потешкоћама испуњава планиране захтеве.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- остварује мањи напредак у савладавању плана и програма предмета.
- Редовно похађа наставу али има значајне потешкоће у савладавању програма и није у стању да без подршке наставника испуни планиране захтеве.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета,
- недовољно је заинтересован за предмет и планиране захтеве испуњава уз помоћ наставника и радом на часу.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.
- Не испуњава ни један критеријум за добијање позитивне оцене,
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења нити напредак и одбија сваку сарадњу и помоћ.